

“Estem superant la por”

Heshmatolà Tabarzadi, un dels pioners del moviment estudiantil iranià d'oposició al règim islamista, conversa sobre els últims disturbis a Teheran, la influència dels Estats Units en els reformistes i el futur de l'estat dels mul·làs.

Heshmatolà Tabarzadi, de quaranta-tres anys, va estudiar enginyeria i va ser un dels fundadors del Front d'Estudiants Units. Després d'obtenir el seu diploma el 1995, va continuar col·laborant activament amb el moviment estudiantil, sobretot perquè les constants detencions li impedeixen tenir una ocupació fixa. Figura entre els organitzadors més significatius de la protesta estudiantil a Teheran, que des de fa un mes pretén cridar l'atenció mundial i contra la qual estan reaccionant durament els serveis de seguretat. Ell ha passat vint mesos de detenció incomunicada i ara prefereix no sortir de casa per no ser detingut de nou.

—A Teheran, qui gosa manifestar-se contra els mul·làs?

—**Més persones de les que penseu. Els iranians estem superant la por. En moltes altres ciutats, com ara Isfahan, Mashhad o Tabriz, també hi ha molts ciutadans actius. Es tracta sols de la preparació del 9 de juliol, l'aniversari de la nostra protesta del 1999, amb la qual volem commemorar els atacs contra estudiants que perpetraren grups de provocadors [afins al règim dels mul·làs]. Estic segur que una quantitat enorme de persones eixirà al carrer. Fa setmanes que es preparen les manifestacions. Només calia un pretext i aquest ha estat la lluita contra la privatització de les universitats.**

—Segons el Govern, la mobilització a Teheran es promou sobretot des de l'exterior, d'iranians exiliats als EUA.

—**Els iranians no estan dirigits des de fora. Qui ho diga, ofèn el nostre poble. El que passa és que aquí no gaudim de**

llibertat de premsa i depenem dels mitjans de comunicació estrangers. Jo mateix vaig concedir una entrevista a la Televisió Nacional Iraniana des de Califòrnia on vaig cridar a la solidaritat amb els estudiants al públic d'aquesta televisió a Iran. No cal dir que jo no em deixo dirigir per ningú.

—Així i tot, segons el seu govern, Washington es troba darrere de les protestes.

—**Fins avui, no hem rebut cap ajut dels EUA i tampoc no el volem per al futur. A més, aquestes emissores de televisió han insistit moltes vegades que no reben cap ajut dels EUA.**

—Amb el vostre alçament vàreu despertar l'interès fins i tot del president dels Estats Units, George W. Bush. S'alegra de la manifestació de solidaritat del “gran Satan” de la Casa Blanca?

—**Ja no puc pair aquesta expressió de “gran Satan”. El poble iranià no demonitza els EUA, els tractem com amics i volem l'amistat entre els nostres pobles.**

—L'elogi que el president fa de les vostres accions va unit a un atac directe al programa nuclear de Teheran. Serveix d'ajuda al vostre moviment aquesta pressió exterior?

—**Com a poble pacífic que som, no necessitem cap arma nuclear. A banda, celebrem tota mena de pressió sobre el règim, també d'Europa i Alemanya especialment. La pressió funciona com una espècie de tret d'avís per al nostre govern: ara sap que hi ha estats que es miren de prop el que fan els mul·làs. Això enforteix el nostre moviment d'alliberament. També les sancions econòmiques, tot i haver-les de patir, ens semblen bé.**

—Quines reivindicacions hi ha darrere del fort crit per les innovacions?

—Volem una república secular que separe l'estat de la religió. A més, ha de ser reconeguda i practicada la convenció dels drets humans, en la qual valorem molt la igualtat de drets de les dones i la llibertat d'expressió. Pel que fa a la política exterior, volem mantenir relacions amistoses amb tots els estats, especialment amb els EUA. El govern que volem hauria de donar suport al procés de pau al Pròxim Orient i procurar que dos estats sobirans, com Israel i Palestina, puguin existir en pau i amistat l'un al costat de l'altre.

—Però, de manera prioritària, vostè exigeix ja a l'actual règim la modernització política interior.

—Sí. Des de les protestes de fa quatre anys, els estudiants han perdut en gran part la seua confiança en Khatami [moderat], el cap de Govern. Fa dos anys, catorze milions de persones no van participar en la seua reelecció com a protesta. Fins i tot els reformistes que volen arribar a un acord amb el sistema admeten que la seua política hauria d'assumir una derrota. Per això, un dels lemes centrals de les protestes és "Khatami, dimissió!" Aquesta decepció explica també per què una part tan gran de la població es declara solidària amb el nostre moviment.

—Pot ser que el responsable d'aquest estancament siga sobretot l'adversari ultraconservador de Muhàmmad Khatami, el dirigent religiós Ali Khamenei?

—Khamenei és, dins del sistema, el pol oposat de Khatami. Té tot el poder a les seues mans, és el principal responsable de la frustració i la protesta. Però no arribe a veure una lluita real pel poder entre Khamenei i Khatami, que és part del sistema.

—Però amb l'atac a la posició de Khamenei, Khatami va fer trontollar un dels pilars de l'estat religiós.

—Si més no, la població ja no vol acceptar per més temps una tutela, exigeix canvis decisius...

—... i crida "Mort a Khamenei!"

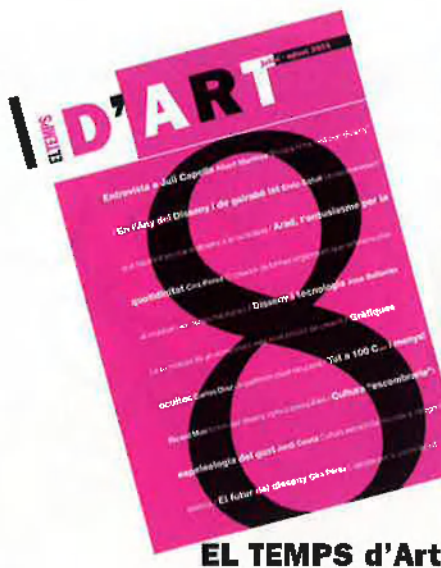
—Nosaltres ens distanciem d'això. Són coses que apareixen quan alguns manifestants són provocats per incitadors de l'altre costat. Estem a favor

Especial cuina d'autor

Jaume Fàbrega, un dels millors especialistes en l'art de la gastronomia, ens guia pels aspectes bàsics del menjar de casa nostra.

I el periodista **Jordi Finestres** aplega les millors receptes d'estiu acompanyades de les reflexions de dotze mestres cuiners dels Països Catalans.

EL TEMPS d'Art

—Monogràfic 'Rutes d'art': Ceret-Cotlliure-Cadaqués, Menorca, ruta arqueològica submarina, Xàtiva, Gaià i Barcelona nocturna.

—París, ciutat d'avantguarda?, per **Mònica Regàs**

—Entrevista a Ian Franco Bombelli

—Microsistemes en les fronteres de l'art, per **Vicenç Altaió**

—València, ciutat ideal? La Biennal de València, per **Rosanna Melià**

d'una transició pacífica. El nostre objectiu és un referèndum sobre el futur sistema de govern, i millor si és vigilat per observadors de l'ONU. Estic convençut que hi hauria una majoria clara a favor d'un govern laic.

—No està sobrevalorant la influència d'uns quants milers d'estudiants, sense cap figura carismàtica, sobre la gran majoria dels setanta milions d'iranians?

—No subestime el poder dels mitjans de comunicació. Amb l'ajuda d'antenes parabòliques i d'Internet, molts iranians poden fer-se una imatge clara de la situació del país. Per això els estudiants no són només al carrer. La comunicació entre els uns i els altres és també molt important. I de figures carismàtiques, els iranians ja n'hem tingudes prou. Ens estimem més un líder de les protestes col·lectiu.

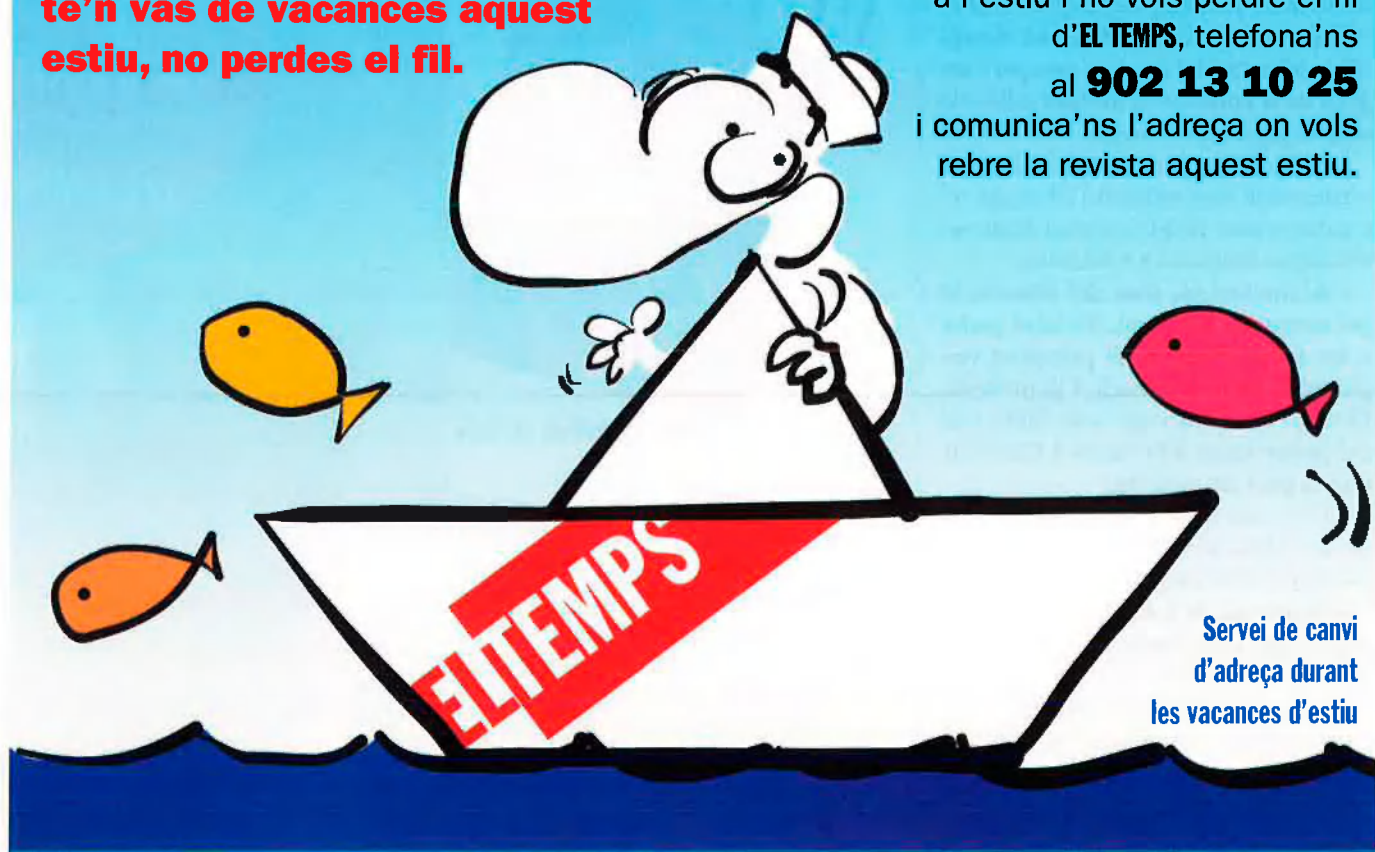
Dieter Bednarz

@ Der Spiegel – EL TEMPS

Traducció: Àngels Giménez

Si ets subscriptor d'EL TEMPS, i te'n vas de vacances aquest estiu, no perdes el fil.

Si ja saps que seràs fora unes setmanes a l'estiu i no vols perdre el fil d'EL TEMPS, telefona'ns al **902 13 10 25** i comunica'ns l'adreça on vols rebre la revista aquest estiu.

Servei de canvi d'adreça durant les vacances d'estiu